

**UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 10 maja 2016 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Żmudź PLH060075**

Zgodnie z art. 28 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn.zm) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie z art. 27a ustawy o ochronie przyrody sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt. 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Stosownie do art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (tj. Dz. U. z 2016, poz. 353 z późn.zm.), udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na

środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Żmudź PLH060075 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7) i uznany za obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW) w 2008 r. (decyzja nr 2009/93/WE Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana, jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 33/146 z dnia 08.02.2011). Aktualny status obszaru stanowi Decyzja Wykonawcza Komisji (UE)) 2015/2369 z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia dziewiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2015) 8191) (Dz. U.U.E L z dnia 23 grudnia 2015 r.)

Obszar Natura 2000 Żmudź PLH060075 obejmuje wschodnią część wzgórza o maksymalnej wysokości 244, 6 m n.p.m. położonego na południe od miejscowości Żmudź (gm. Żmudź, pow. chełmski, woj. lubelskie).

W obrębie obszaru znajduje się rezerwat przyrody „Żmudź” powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15.12.1980 r. (MP nr 30, poz. 171).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 Żmudź PLH060075 został wyznaczony dla ochrony siedlisk przyrodniczych: 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) i 5130 formacje z jałowcem pospolitym (*Juniperus communis*) na wrzosowiskach lub nawa piennych murawach oraz gatunku 1902 Obuwik pospolity (*Cypripedium calceolus*).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Żmudź PLH060075 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotu ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy siedliskowej (dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz.U.U.E.L.92.206.7, Dz.U.U.E-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu „Ochrona bioróżnorodności siedlisk trawiastych wschodniej Lubelszczyzny” (Nr 520/2014 Wn-03/OP-XN-02 D), dofinansowanego ze środków mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2009-2014.

W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Lublinie. Wyniki prac eksperckich posłużyły przygotowania niniejszego zarządzenia.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów, ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Żmudź, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 3) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 4) obszar nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w ust. 10,
- 5) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2 oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012. poz.1247).

Najważniejsze ze zidentyfikowanych zagrożeń oddziałujących na przedmioty ochrony związane są z naturalnymi procesami sukcesji ekologicznej, prowadzącymi do zarastania płatu murawy i zacienienia stanowisk obuwika, co wynika m.in. z zaniechania użytkowania kośno-pastwiskowego. Za potencjalne zagrożenia dla obszaru uznano: zaśmiecenie obszaru, stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych, nawożenie oraz niewłaściwe realizowanie działań ochronnych lub ich brak. Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane z utrzymaniem otwartego charakteru siedlisk oraz z zahamowaniem sukcesji.

W trakcie prac nad planem zadań ochronnych Wykonawca PZO zaproponował, aby w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Chełm, w poddziałach 137d, 138 c utworzyć wyłączenia taksacyjne, obejmujące fragmenty murawy kserotermicznej, dla których w opisie taksacyjnym należy przyjąć rodzaj powierzchni „szczególna ochrona”.

Zaplanowany monitoring dotyczy kontrolowania intensywności procesu sukcesji ekologicznej drzew oraz gatunków inwazyjnych, według parametrów i wskaźników Państwowego Monitoringu Środowiska, opracowywanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W toku prac związanych z opracowaniem planu zadań ochronnych nie stwierdzono konieczności wykonania działań dotyczących ochrony czynnej jałowczysk oraz siedlisk obuwika, w tym związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania.

Plan zadań ochronnych nie zawiera wskazań do zmian zapisów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla gminy Żmudź.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak: WPN.6320.5.1.2015.MPO z dnia 12 marca 2015 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości składania uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu.

W trakcie procesu planistycznego, w dniach 31.03.2015 oraz 03.07.2015 r. przeprowadzono spotkania dyskusyjne, które odbyły się z udziałem zespołu roboczego, zwanego Zespołem Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Do prac nad określeniem działań ochronnych w Zespole Lokalnej Współpracy zostali zaproszeni przedstawiciele: Urzędu Gminy Żmudź, Starostwa Powiatowego w Chełmie, Nadleśnictwa Chełm, sołtysów wsi

sąsiadujących z obszarem Natura 2000, właścicieli działek oraz organizacji pozarządowych.

Obwieszczeniem znak WPN.6320.5.6.2015.MPO z dnia 25.01.2016r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i w związku z art. 28 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie (Dziennik Wschodni z dnia 27.01.2016 r.). Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie w dniach od 25.01.2016 r. do 22.02.2016 r. oraz Urzędu Gminy Żmudź w dniach od 26.01.2016r.do 23.02.2016r.

Osoby zainteresowane projektem mogły składać uwagi i wnioski przez okres 21 dni, począwszy od dnia 27.01.2016 r.

Poniższa tabela przedstawia uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych oraz stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie zgłoszonych uwag i wniosków.

Instytucja/osoba wnosząca uwagi	Treść uwagi, zgłoszonej w konsultacji	Odniesienie do uwag
Nadleśnictwo Chełm	Zapisy PZO Natura 2000 Żmudź dotyczące wycinania drzew, koszenia oraz wypasania zwierząt gospodarskich są sprzeczne z zakazami obowiązującymi w rezerwacie przyrody „Żmudź”.	<p>Rezerwat przyrody Żmudź został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15.12.1980 r. (MP nr 30, poz. 171). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie unikalnych form erozyjnych na skałach zbudowanych ze skał kredowych oraz stanowiska roślin kserotermicznych. Zadania określone w PZO mają na celu zachowanie murawy kserotermicznej co jest zbieżne z celem ochrony rezerwatu. Ponadto wszelkie prace realizowane na terenie rezerwatu mogą być realizowane zgodnie z planem ochrony rezerwatu lub zadaniami ochronnymi, które ustanawiane są zarządzeniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska.</p> <p>Zakazy obowiązujące na terenie rezerwatu określone zostały w art. 15 ust. 1 ustawy i ochronie przyrody. Wśród listy zakazów nie ma zakazu „wycinania drzew, koszenia oraz wypasania zwierząt gospodarskich”. Uwagi nie uwzględniono.</p>
	W załączniku nr 5 do projektu zarządzenia RDOŚ Nadleśnictwo Chełm zostało wskazane jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań	Uwaga została uwzględniona. Jako organ odpowiedzialny za jego realizację wpisano RDOŚ

	<p>ochronnych w odniesieniu do siedliska 6210 Murawy kserotermiczne: „Działania obligatoryjne: Zachowanie dotychczasowego, otwartego charakteru siedliska. Ekstensywne użytkowanie kośne, pastwiskowe lub kośno-pastwiskowe murawy, które będzie zapobiegać ekspansji drzew i krzewów.” Działania te nie są związane z gospodarką leśną i zgodnie z art. 39 ustawy o ochronie przyrody oraz przepisami ustawy o lasach koszty wykonania tych działań ochronnych nie będą mogły być pokryte ze środków Lasów Państwowych. W związku z tym Nadleśnictwo Chełm nie może być wskazane jako organ odpowiedzialny za ich wykonanie.</p>	<p>w Lublinie.</p>
--	---	--------------------

Jednocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie w trakcie procedowania wniósł poprawki dotyczące ujednoczenia zapisów w tabelach, wniósł poprawkę w załączniku 1, która dotyczyła ujednoczenia zapisu współrzędnych dla wszystkich punktów załamania granic, tak aby były podane z jednakową liczbą miejsc po przecinku oraz poprawił czytelność mapy w załączniku nr 6.

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), został uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego w dniu 25.04.2016 r. pismo znak PN-I.0522.13.2016.

Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 30 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny.